

LJUBLJANA, FEBRUAR 1982

LETO XXI. Št. 2-107

198337

DELAVKE IN UPOKOJENKE !

Iskrene čestitke

ZA 8. MAREC !

OCENA GOSPODARJENJA

V mesecu februarju morajo delovne organizacije poslati Službi družbenega knjigovodstva izračun poslovanja v preteklem letu oziroma tako imenovani zaključni račun in poslovno poročilo. V navado je že prišlo, da se delavcem še pred dokončno sestavljenim zaključnim računom pove oceno poslovanja v preteklem letu in napove bistvene naloge v tekočem letu. Takšno oceno so pri nas tudi letos sestavili in napisali direktor delovne organizacije in oba direktorja tozda.

Letošnja ocena naših treh individualnih poslovnih organov ali po domače, naših treh direktorjev: Kralja, Kravcarja in Pesjaka, ima pet poglavij in pet strani vsakomur razumljive vsebine, brez števil.

V PRVEM POGLAVJU je med drugim rečeno, da mora ocena dobrih poslovnih rezultatov, doseženih v preteklem letu, služiti tudi ugotavljanju slabosti in oblikovanju ukrepov za še uspešnejše poslovanje v tekočem letu.

DRUGO POGLAVJE zajema oceno poslovanja TOZD POS. V njem je med drugim rečeno, da je velik porast prihodka, preseganje plana dohodka in plana osebnih dohodkov rezultat naših prizadevanj za stabilizacijo gospodarstva. Preteklo leto je bilo namreč tudi začetno leto novih pristopov k zajemanju uporabljenih odpadkov, ki so že dali prve rezultate.

Znatno je bil tudi presežen planirani izvoz nekaterih odpadnih surovin in sicer na konvertibilno tržišče, to je v zapadne dežele.

To poglavje pa tudi opozarja na še vedno neizkoriščene notranje rezerve. Ko našteva pomanjkljivosti v dosedanjem delu, omenja uporabne odpadke brez lastnika, ki v kupih leže na mnogih odročnih krajih. Tu je tudi zapisano, da ne moremo biti zadovoljni, dokler se mora občan, lastnik odpadnega blaga, prilagajati našemu delovnemu času, dokler se bodo v delovnih organiza-

cijah pritoževali, da slabo skrbimo za odvoz odpadnega blaga, dokler bomo slabo izkoriščali naše stroje, dokler ne bomo sortirali vsega odpadnega blaga, ki ga odkupimo oziroma pripeljemo na naša skladišča itd., vse do zagotavljanja večje varnosti pri delu.

TRETJE POGLAVJE zajema oceno poslovanja TOZD RET. V njem je ugotovljeno, da so v preteklem letu delali pod precej težjimi pogoji, kot nekaj zadnjih let, vendar so kljub temu uspešno zaključili poslovno leto 1981. Zelo jih je prizadela popolna prekinitev uvoza odpadnih niti in krp. V letu 1979 so jih uvozili še 150 ton, v letu 1980 samo še 37 ton, v preteklem letu pa nič.

Poslovno uspešnost so zagotavljali z odkupom, ki je temeljil na pogodbah o dolgoročnem poslovnem sodelovanju z imetniki tekstilnih odpadkov, ki zajemajo tudi delitev deviznega priliva. Največji udarec pridobivanju dohodka so v preteklem letu dale cene. Odkupne so se prosto oblikovale in so porasle za 60 %, cene naših izdelkov iz sekundarnih tekstilnih surovin pa so morale ostati nespremenjene.

V tem poglavju je tudi nekaj besed o težavah na investicijskem področju in sicer za uvoz strojne linije za čiščenje bombažnih vlakenskih odpadkov in o predvideni adaptaciji prostorov našega ljubljanskega tekstilnega obrata, v kar bo svoja sredstva vložila tudi TOZD POS.

Tako se bo tudi na ta način zagotavljal enakomeren razvoj vseh delov našega Dinosa.

V ČETRTEM POGLAVJU je napisan načelni predlog delitve ustvarjenega dohodka, ki je seveda vsklajen z družbeno usmeritvijo delitve in z našimi planskimi dokumenti.

PETO POGLAVJE zajema napotke za poslovno politiko v letu 1982. Ti napotki se sklicujejo na vsebino slavnostne izjave, ki so jo delav-

ci sprejeli ob proslavljanju 35 letnice obstoja naše delovne organizacije in na naše že sprejete planske dokumente za leto 1982.

To poglavje v bistvu vsebuje predlog, da oba tozda odkupita še več uporabnih odpadkov kot preteklo leto in jih predelata v sekundarne surovine ter, da se rezultati dela razporedijo tako, kot je po družbenih dokumentih sprejemljivo oziroma pravilno in možno.

-eska-

DIPL. OEC.

VLADIMIR KRALJ PONOVO IZVOLJEN ZA DIREKTORJA

Dolgotrajni in predpisan postopek za imenovanje direktorja delovne organizacije se je končal, zato je delavski svet delovne organizacije DINOS, na seji dne 15. februarja 1982, obravnaval poročilo in predlog razpisne komisije, da se dosedanjega direktorja ponovno imenuje na isto dolžnost.

Vsi delegati delavskega sveta so pravočasno dobili gradivo za to sejo in v njem dobro obrazložen predlog za ponovno imenovanje Vladimira Kralja. Lahko so se temeljito pogovorili s svojimi volilci — delegatsko bazo o tem predlogu. Ker so predhodno tudi vse družbenopolitične organizacije Dinosa 100 odstotno podprle ponovno kandidacijo Vladimira Kralja se delegatom delavskega sveta delovne organizacije ni bilo težko opredeliti.

Po ponovnem imenovanju za direktorja se je Vladimir

Kralj zahvalil za zaupanje in spregovoril nekaj besed, s katerimi je razložil svoj pogled na prihodnost Dinosa in na svoje delo v funkciji direktorja, ki jo je doslej opravljal natančno 5 let, če se upošteva tudi funkcijo vršilca dolžnosti direktorja, katero je sprejel 15. februarja 1977.

V tem času, je rekel Vladimir Kralj, je bilo opravljeno izredno veliko delo, vključujoč samoupravno reorganizacijo, ki se bo v prihodnosti še lahko razširila saj bo v skladu z nalogami in načrti gotovo prišlo do še več-

je delitve dela, tako znotraj delovne skupnosti skupnih služb kot znotraj poslovalnic. Posebej je omenil pomen dobrega poslovskega kadra in delegatskega jedra za uspešen napredek temeljnih in delovne organizacije. Menil je, da je opravljeno delo tako veliko, da se ga morda vsi niti ne zavedamo, da pa je vse plod dela vseh Dinosovih delavcev. Za zaključek je izrazil pre-

pričanje, da se Dinos nahaja na pomembni prelomnici. Čas v katerem živimo bo od nas zahteval močne, strokovne in politične odločitve. Morali se bomo izkazati pred samim seboj in pred javnostjo oziroma pred našo celotno družbo, ki sedaj v naši dejavnosti vidi posebno in pomembno industrijsko predelovalno vejo in ne več zgolj trgovino. Kdor ne bo kos takšnim nalogam,

kdor se bo izmikal napotkom, kdor se bo pretvarjal pri delu in v odnosih, temu ne bo mesta med nami, je povedal Vladimir Kralj in se še enkrat dotaknil treh poglavitnih planskih nalog, ki jih bo treba letos uresničiti in sicer:

I. Pridobitev vseh soglasij, da bi lahko v letu 1983 začeli graditi naš predelovalni center na Črnučah pri Ljubljani

II. Napredovati pri združevanju naše TOZD RET z DO TEKSTILKA in začetek nove tehnološke dela z novim tekstilnim strojem TE-MAFA

III. Čimvečji izvoz odpadnih surovin, ki jih domača industrija iz upravičenih razlogov ne more uporabljati.

Stane Koman

ZVEZA KOMUNISTOV

MORA DELOVATI ZNOTRAJ DELEGATSKEGA SISTEMA

Osnovna organizacija ZK delovne skupnosti skupnih služb DINOS Ljubljana je imela 19. januarja volilno konferenco. Kljub uspehom, ki so bili doseženi v preteklem obdobju smo kritično ocenili pomanjkljivosti in slabosti zato, da bi povečali aktivnost celotne osnovne organizacije. Na prejšnji konferenci smo

sprejeli obsežen program aktivnosti. Izvršitev tega programa je bila zadovoljiva, čeprav ga v celoti nismo izvršili. Premalo smo dosledni, ko je treba braniti določena stališča, posebej takrat, ko je treba gledati na širši družbeni interes. Res je, da ni nikdar težav, ko sprejemamo razna stališča in sklepe, težje pa je, ko gre za

uresničevanje, saj je treba ob tem marsikdaj spreminjati naše navade in se tudi čemu odpovedati. To pa je vedno težko. Na različnih akcijah smo se lahko prepričali, da večina podpira program zveze komunistov še posebej takrat, ko vidijo odločno zavzetost in aktivnost prav pri članih zveze komunistov.

MLADIM VEČ POMOČI

Ocena dela z mladimi delavci kaže, da temu vprašanju nismo namenili dovolj skrbi. Pri njihovih prizadevanjih smo jih sicer podpirali toda to ni bilo dovolj. Mladi se premalo zavzemajo za razreševanje njihovih problemov preko delavskega sveta in drugih organov. Pri njih je občutek, da se njihovi predlogi premalo upoštevajo. Marsikdaj se premalo zavedamo, da so mladinski problemi enako pomembni za vse nas.

PRIPRAVE NA 9. KONGRES ZKS MORAJO BITI AKCIJSKE

Smo v teku priprav na kongrese zveze komunistov v republiki in zvezi. Te morajo potekati tako, da bomo utrjevali delo v osnovni organizaciji. Zato obravnava gradiv ne more biti usmerjena v to ali soglašamo z gradivom ali ne. Gre za oceno, kako smo člani zveze komunistov v osnovni organizaciji uresničevali kongresne dokumente. Ali smo organizirali delo tako, da smo člani ZK vedno in povsod izvajali sprejeto politiko zveze komunistov. Kako smo izvrševali sprejete sklepe, če smo bili dovolj uporni za premaganje različnih slabosti,

ali smo bili dovolj uporni in odločilni proti raznim negativnim pojavom. Kako smo se zoperstavili vsem tistim, ki so skušali razbijati enotnost zveze komunistov. Naša prizadevanja morajo biti usmerjena v čimbolj konkretno razreševanje problematike v lastnem okolju. Ko pregledujemo razne dokumente, vedno ugotavljamo tudi v zvezi komunistov, da so dobri, da pa vsebujejo preveč načelnih deklaracij in premalo konkretnosti. Pri sestavi programa v lastni osnovni organizaciji pa delamo enake napake. To bo torej treba v

prvi vrsti spremeniti. Od kongresov ne smemo pričakovati rešitev za lastne slabosti, te moramo odpraviti

sami. Od naše aktivnosti bo v prvi vrsti odvisno, kako se bodo naša prizadevanja uresničevala.

Tone Plešec

ZBIRALNE AKCIJE MLADINE V BiH

SARAJEVO, 15. februarja (Tanjug) — Mladina v Bosni in Hercegovini je lani v organiziranih akcijah zbrala več kot 30 milijonov kilogramov starega železa, papirja, pločevine, bakra, plastike, gume, in drugih odpadnih surovin. Največ so zbrali starega železa (okoli 22 milijonov kilogramov) in starega papirja (skoraj tri milijone kilogramov). K temu so prispevale nekoliko višje odkupne cene. V zadnjem času so zbrali tudi precej steklenic, motornega olja, tekstila, aluminija in starih filmov, ki jih doslej sploh niso odkupovali. V akcijah z naslovom „Mladi gospodarstvu BiH“, s katerimi bosensko-hercegovska mladina prispeva h gospodarski stabilizaciji in varčevanju, je sodelovalo okoli 270.000 fantov in in deklet.

ŠE EN RAZGOVOR OB VSTOPU V NOVO LETO 1982

„Ta naj bo delegat, ker se rad buni...»

Konferenca sindikata delovne organizacije je najvišji organ družbenopolitične organizacije, ki deluje znotraj Dinosa. Prav zaradi tega smo želeli, da ob vstopu v Novo leto nekdo spregovori o vlogi in delu sindikalnih organizacij in organov. In kdo bi bil primernejši kot predsednik konference, to pa je, na ravni delovne organizacije, ALOJZ ZALOŽNIK, tekstilni tehnik, vodja tekstilnega obrata v Bohovi. Obiskali smo ga in mu postavili veliko vprašanj. Tako je potekal naš ponovoletni razgovor:

ALOJZ ZALOŽNIK

VLOGA SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

Člani organov sindikalnih organizacij končujejo svoj mandat. Pred članstvom sindikata so občni zbori organizacij, kar pomeni obračun aktivnosti, izvolitev novih članov organov in sprejetje programske usmeritve za novo mandatno obdobje oziroma za tekoče leto. Obračuni in načrti sovpadajo s prehodom iz starega v novo leto, zato imajo skoraj tak pomen kot takoimenovane novoletne izjave odgovornih oseb. Tovariš Založnik dne 17. decembra 1981 ste imeli konferenco sindikata delovne organizacije. Na njej ste med drugim razpravljali tudi o predlogu za letni načrt Dinosa 1982. Kakšna je bila vloga sindikata pri sprejemanju tega načrta?

Vloga sindikata je pri tem velika, v posameznih sindikalnih organizacijah pa je odvisna od pripravljenosti članov, da jo uveljavijo. Ko je bil Dinosa predlog načrta za leto 1982 pripravljen, smo ga najprej obravnavali v organih sindikalnih

organizacij potem pa na zborih delavcev, kjer smo povedali kaj o predlogu mislijo izvršni odbori sindikalnih organizacij. Pripombe in predloge, ki jih zbori delavcev sprejmejo, odločilno vplivajo na končno vsebino načrta. Tako je z vsakim pomembnim predlogom.

Seveda pa s sprejetjem letnega načrta še ni vse storjeno. Organizacije sindikata morajo spremljati uresničevanje načrta in če ugotovijo, da se kje zatika, morajo takoj spregovoriti o vzrokih, predlagati spremembe in ukrepe ter aktivirati svoje članstvo, da se z večjim elanom poženejo v boj za uresničitev načrtovanih nalog.

Ali je tako pri nas, v naših sindikalnih organizacijah?

Tako idealno ni, deloma pa je tako. Tako, kot sem povedal je naš cilj. Če se lani ne bi toliko dogovarjali, da je potrebno iti v boj za nove vire odpadnih surovin, bi bili ob koncu leta krepko pod načrtovanimi količinami.

O PONOVI KANDIDATURI DIREKTORJA

Na omenjeni konferenci, ki je bila druga v letu 1981, ste tudi razpravljali o ponovni kandidaturi Vladimirja Kralja za direktorja delovne organizacije. Njegovo kandidaturo je konferenca podprla. S kakšno obrazložitvijo?

O ponovni kandidaturi Vladimirja Kralja so razpravljali v vseh organizacijah sindikata. Iz zapisnikov o tem in iz poročil ter izjav delegatov konference smo ugotovili, da ponovno kandidaturo podpirajo vsi. Kandidaturo so podprle tudi vse štiri Dinosa osnovne organizacije ZK in naša organizacija ZSMS v Ljubljani. Če povem na kratko, je konferenca sindikatov Dinosa ponovno kandidaturo Vladimirja Kralja podprla z nasledno obrazložitvijo: da je v prvem mandatnem obdobju pokazal veliko zavzetost za dosledno uresničevanje sprejetih nalog in bil hkrati pri tem tudi uspešen, da je vedno upošteval sklepe in stališča naših družbenopolitičnih organizacij in širši družbeni interes, da je bil vedno pripravljen upoštevati kritične pripombe na svoje delo, da se je zelo zavzemal za nadaljni razvoj samoupravljanja v delovni organizaciji, da je aktiven tudi v krajevni skupnosti in v športnem življenju Ljubljane ter, da je zgleden tudi v osebnem življenju.

Program, ki si ga je Kralj postavil v začetku njegovega prvega mandata je bil uspešno uresničen. Nadaljna usmeritev razvoja naše delovne organizacije je prepletena z njegovimi pogledi, ki so bili sprejemljivi za celoten kolektiv. Izvršitev plana v prvem letu novega srednjeročnega obdobja pa govori o realnosti dolgoročnih predvidevanj.

VOLITVE, PRIZNANJA IN ODLIKOVANJA

Na konferenci ste govorili o pripravah na volitve v družbenopolitične skupnosti in samoupravne interesne skupnosti v letu 1982, ter o pripravah na občne zборе sindikalnih organizacij, ki morajo biti opravljeni do 28. februarja 1982. Ocenili pa ste tudi uresničevanje svoje programske usmeritve, ki je bila sprejeta meseca aprila 1981. Ugotovili ste, da so vsi sklepi uresničeni razen enega. Gre za predlog o nagradi Dinosa, povezani z zlato značko, ki se podeljuje vsako leto tistim delavcem in delavkam, ki so 25 let pri Dinosu. Zakaj ta sklep ni bil izvršen? Povejte nam, prosim, tudi kaj je s predlogom april-ske konference, da naj se za 35 letnico Dinosa predlaga najbolj zaslužne delavce za državna odlikovanja in, da naj se dobrim delavcem podeljujejo Dinosa priznanja.

Zdaj nas najbolj skrbi kakšne delavce bomo kandidirali in izvolili za člane izvršnih odborov osnovnih organizacij in konference sindikata. Tisti dosednji člani, ki imajo to funkcijo le eno mandatno dobo in, ki so bili prizadevni naj bi ponovno kandidirali. Pri izbiri kandidatov bi vse morala voditi želja, da bi dobili takšne člane izvršnih odborov in konference, ki bi se ob pravicah zavedali tudi svojih dolžnosti. V teh organih se ni mogoče boriti samo za pravice, temveč tudi za to, da bodo delavci odgovorno uresničevali dolžnosti, ki izhajajo iz združenega dela celotne delovne organizacije. Pomembno je, da so jasno politično opredeljeni, to je, da podpirajo samoupravni razvoj naše družbe. Člani odborov sindikata morajo postati najboljši aktivisti za uresničevanje nalog, ki izhajajo iz statuta sindikata ter sklepov, ki jih organi in organizacije sprejemajo sproti ali v svojih programskih usmeritvah.

Lahko poveste kakšen primer takšnega aktivizma?

Na primer z vzgledom in upravičeno kritiko vplivati na boljšo izrabo delovnega časa, na kvaliteto dela, na redno vzdrževanje vozil in strojev itd.

Ali morda tudi, na primer, z organiziranjem in navduševanjem za ogled kulturnih prireditev ali za rekreacijski šport?

Da, tudi na to.

Še besedo, dve o priznanjih in odlikovanjih?

Ne vem kaj naj rečem o tem. Sprejeli smo usmeritev za delo po teh vprašanjih, nismo pa nobenega zadolžili, da bi po teh smernicah pripravil predloge. Mislim, da je to osnovna pomanjkljivost delovanja konference in njenega izvršnega odbora. Res smo takrat imeli v mislih 3 stvari: prvič, da se h kriteriju — 25 let dela pri Dinosu — doda še kakšen kriterij. Drugič, da se za 35 letnico Dinosa predlaga koga za državno odlikovanje in tretjič, da se uvede plaketa kot priznanje Dinosa najboljšim delavcem.

Se čutite odgovornega za to, da je ta usmeritev ostala na papirju?

Se, toda povedati moram, da popolnega soglasja za razširitev pogojev za pridobitev „Zlate značke“ v sindikatih

Pred tremi leti, 10. februarja 1979, se je izteklo življenje EDVARDA KARDELJA, ki je bil rojen 27. januarja 1910. V zapisanih ali izrečenih misli revolucionarja Edvarda Kardelja, najbližjega sodelavca Tita, iščemo tudi rešitve problemov sedanjosti.

sploh nismo dosegli in to je bila glavna ovira, da do spremembe pravilnika o „Zlati znački“ še ni prišlo.

O SREČANJU BORCEV IN AKTIVISTOV

V razpravi o programski usmeritvi je bil sprejet tudi predlog, da bi v letu 1981 organizirali srečanje nekdanjih borcev NOV in aktivistov OF — delavcev Dinosa. Ta sklep ni bil uresničen. Kaj vi lahko poveste o tem?

Pravzaprav se ne spominjam tega predloga, vem pa, da smo sklenili, da se predloge iz razprave vključi v programsko usmeritev. V kolikor je ta predlog še aktualen, ker je sedaj med našimi delavci že zelo malo aktivnih udeležencev narodnoosvobodilne borbe predlagam, da se na srečanje le-teh povabi tudi vse one naše upokoјence, ki so bili partizani NOV ali aktivisti Osvobodilne fronte slovenskega naroda. To srečanje pa naj ne bi bilo samo spominsko. Imelo naj bi vlogo negovanja oziroma prenašanja etičnih vrednot naše revolucije v delo in življenje članov našega sedanjega delovnega kolektiva. Mislim na take vrednote, ki bi nam pomagale doseči in preseči delovne načrte in programsko usmeritev naše delovne organizacije.

Mislite na predanost, požrtvovalnost, pogum, solidarnost, tovarištvo in podobno?

Da, prav na to.

(nadaljevanje na str. 6)

KRIŽANKA

BOTRA, MOLAT, ABREVIATURA, RESTAVRATER, SORTIRANJE, ORK, ENI, JEREB, BRANDT, ANI, SEKALO, ODKUP, PRITOK, NAL, KER,

ARSAKIDI, SC, ČO, DRIL, SICILIJA, TIMOK, ČIN, RAZA, UN, ALAMO, ECIJA, IKONA, MOTIV, KALIČ, DINOS.

O OBVEŠČANJU V DINOSU

Na konferenci aprila meseca 1981 ste ustanovili tudi odbor za obveščanje, ki je organ konference. Sprejeli ste tudi delovni načrt odbora. Ta odbor se je sestel samo enkrat in sicer, ko se je konstituiral. Res je, da še ni leto okoli, toda vse kaže, da naloge odbora ne bodo uresničene. Kako vi, kot predsednik konference gledate na to?

Na drugi konferenci sindikata, ki je bila decembra meseca lani, smo bili mnenja, da je obveščanje pri Dinosu dobro in zato smo se zadovoljili z izjavo, da je po tem vprašanju vse v redu. Naše glasilo je izhajalo preteklo leto pogostejše kot prejšnja leta, povsod imamo oglasne deske, ki niso prazne, gradivo za seje in zbornice pa dobivamo pravočasno. Na področju obveščanja delavcev smo napredovali, s tem pa nočem reči, da odbor za obveščanje nima kaj delati. Naloga odbora je skrbeti za napredek obveščanja, napredek ali razvoj pa je takšna stvar, ki ni nikoli končana. Mislim, da bi se odbor moral sestajati in ugotavljati, kako se uresničuje načrt odbora. Če je bil sprejet prezahteven načrt, bi moral to ugotoviti in predlagati realnejšega.

NOVI VIRI ODPADNIH SUROVIN

V programski usmeritvi za leto 1981 je tudi zapisano, da je potrebno iskati nove vire odpadnih surovin. Znano je, da so poslovalnice delovale v tej smeri in imele tudi nekaj uspehov. Menite, da so novi viri izčrpani?

Gospodinjstva, kot vir koristnih odpadkov še zdaleč niso izčrpana. Lahko rečem, da še na začetku nismo. Družba še vedno premalo stori v tem pogledu, Dinos pa je verjetno edina delovna organizacija, ki skuša najti stik z gospodinjstvi po vprašanih koristnih odpadkov. Mislim, da bi morali imeti pri Dinosu neko telo za strokovno proučevanje, kako v naših in sedanjih pogojih pridobiti gospodinjstva kot vir koristnih odpadkov, ne da bi bila režija dražja od vrednosti odpadkov.

Vi delate s tekstilnimi odpadnimi surovinami. Kaj vam pomenijo rabljena oblačila in posteljnina kot odpadki iz gospodinjstev? Komentirajte, prosim, poizkus vašega tozda, da bi takšne tekstilije iz gospodinjstev odkupovali na odkupnih mestih tozda za pripravo odpadnih surovin! Ali vam je znano, da se je na Dinosovih skladiščih, ko je bil Dinos še enovita delovna organizacija, normalno odkupovalo tudi tekstil?

Tekstilni odpadki iz gospodinjstev so najbolj iskani odpadki povsod na svetu. Pri nas, v Sloveniji, zdaj nimamo organizirane mreže odkupa teh odpadkov, če izvezemo Rdeči križ, ki enkrat ali večkrat na leto brezplačno zbira rabljena a še dobro ohranjena oblačila. S tem pa niso izčrpane vse možnosti, ki bi jih nudila dobra in redna odkupna mreža, na katero bi se ljudje navadili. Najbolj normalno bi bilo, da se za takšno mrežo sporazumno uporabi obstoječo odkupno mrežo Dinosovega tozda za pripravo odpadnih surovin, kakor je pred več leti, kakor pravite, to že bilo.

RAVEN NAŠEGA SAMOUPRAVLJANJA

Iz vsebine zapisnika decemberske konference sindikata je razvidno prepričanje, da se je v preteklem letu samoupravljanje v naši delovni organizaciji poglobilo. Zanima nas vaša ocena, kakšna je sedaj raven samoupravljanja v Dinosu?

Odločanje v Dinosu po vprašanih, ki imajo statutarne pomen, o samoupravnih sporazumih, pri sprejemanju programov in načrtov, sovlaganje sredstev v druge delovne organizacije, pri investiranju in pri drugih pomembnih zadevah res ni mogoče slabo oceniti, saj se vse take akte sprejema po utečenem sistemu: predlog — delavski svet — sindikat — zbori delavcev — delavski svet. Vsak delavec, ki se zanima je res lahko dobro obveščen o tem, za kaj se mora odločiti. V tem pa jaz vidim bistvo samoupravljanja in zato je po mojem mnenju samoupravljanje pri Dinosu na dokaj visoki ravni. Gotovo pa bi lahko bilo še na višji. Veliko je odvisno od delegatov — članov delavskih svetov. Včasih je slišati, tega izvolimo za našega delegata, ker se rad „buni“. Ta bo dober. Ponavadi pa to ni res. Prej je slab kot dober. Preozko gleda na razna vprašanja. Ne spozna ali pa noče spoznati širših interesov.

ODPRAVLJANJE POMANJKLJIVOSTI

Programska usmeritev delovanja sindikalnih organizacij o kateri govorimo ima zapisane tudi naloge o odpravljanju raznih pomanjkljivosti med katerimi je omenjena tudi inventivna dejavnost, kamor se naj bi šlo tudi koristne predloge o organizaciji in organiziranosti. V kakšni meri so bile te naloge uresničene?

Gotovo pri odpravljanju pomanjkljivosti še nismo dosegli vsega kar je mogoče doseči. Najmanj nam gre od rok na primer zboljševanje nagrajevanja po delu. Mislim tudi, da

vseh pomanjkljivosti ne bomo nikoli odstranili, saj se vedno pojavljajo nove. Sprejem pravilnika o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih bi morda veliko pripomogel, da bi se več razmišljalo, kako odstraniti razne motnje ali, kako povečati produktivnost in podobno. TOZD RET tak pravilnik že ima od meseca maja 1981. Delavski svet TOZD RET je že obravnaval poročilo komisije o tehnični izboljšavi tekstilnega stroja, ki bo dala letno za okrog 30 milijonov starih dinarjev večjo razliko v ceni.

Izvršni odbor konference sindikata delovne organizacije je imel v preteklem letu več sej. Na eni seji je sprejel sklep, da se mora člane sindikata podrobno seznaniti o tem, kako in v kakšnem obsegu so bila potrošena sredstva za razne športne igre in druge športne prireditve ter kdo, kateri organ je to odobril. Je bilo to narejeno?

Izvršni odbor naše konference meni, da je poročilo komisije za kulturo, šport in rekreacijo, ki je bilo objavljeno v našem glasilu dalo zadovoljiv odgovor na vsa sporna vprašanja in, da je bil zato s to objavo uresničen tudi omenjeni sklep o seznanitvi članov sindikata.

O PRIHODNIH NALOGAH

In za konec najinega intervjuja, vas prosim, da mi poveste, če ste že kaj razmišljali o programski usmeritvi za leto 1982?

Menim, da bo nova programska usmeritev delovanja sindikalnih organizacij, obdržala precej sedanjih usmeritev, toda po pravici povem, da o tem nisem veliko razmišljal. V kratkem poteče mandat članom naše konference in izvoljeni bodo novi člani. Novi naj bi bili boljši kot smo bili dosedanja. Kar se mene tiče priznam, da nisem bil kdo ve kako aktiven. Ne zaradi odpora do sindikalnega dela, temveč zaradi angažiranosti, ki ga od mene zahteva vodenje tekstilnega obrata v Bohovi. Ker sem tudi sicer aktiven v družbenem življenju, v krajevni skupnosti in v športu (Založnik je sodnik tekmoval v boksu) mislim, da bi moral biti predsednik konference sindikata delovne organizacije kdo iz Ljubljane. Tak bi lažje spremljal vsa dogajanja v Dinosu in bi zato lahko boljše opravljal to funkcijo kot jaz.

Še na eno vprašanje mi prosim odgovorite. Na izvršnem odboru se je razpravljalo o športni aktivnosti delavcev Dinosa. Stopilo se je, kot pravimo, na rep neki nepravilnosti. Prav ste storili. Prav pa bi tudi storili, če bi programsko, ne samo načelno, usmerili nadaljno športno aktivnost delavcev. V mislih pa imam tudi statutarne naloge sindikata na področju kulture. O njej pa menda niste govorili?

Smo, samo ne toliko kot o športu. Mislim, da je kulturna dejavnost pri nas v redu, saj imajo nekatere poslovalnice abonmaje za kulturne prireditve. Sicer pa nisem dobro seznanjen s tem.

Želite še sami kaj povedati?

Novim članom izvršnega odbora konference sindikata naše delovne organizacije želim uspešno premagovanje vseh težav, ki bodo letos gotovo še večje, kot so bile lani, vsaj na gospodarskem področju.

Intervjuval Stane Koman

Iz našega plana za l. 1982

PLAN KOLIČINSKE IN VREDNOSTNE REALIZACIJE

TOZD POS	181.000 ton	1.719.000,00
TOZD RET	2.900 ton	87.700,00
SKUPAJ DO	183.900 ton	1.806.700,00

PO TRI POSLOVALNICE Z NAJNIŽJIM IN NAJVIŠJIM PLANOM SEKUNDARNIH SUROVIN

PIVKA	2.900 ton
KOČEVJE	3.370 ton
TRBOVLJE	5.100 ton

MARIBOR	27.800 ton + 2.650 ton repro. m.
LJUBLJANA	27.700 ton + 10.000 ton repro. m.
CELJE	19.900 ton

KOLIČINSKI PLAN TEKSTILNIH OBRATOV

TO BOHOVA	1.750 ton
TO LJUBLJANA	1.150 ton

PLAN IZVOZA NA KONVERTIBILNO PODROČJE

TOZD POS		
Steklene črepinje	4.000 ton	2.000.000,00
Železni ostružki	2.500 ton	6.500.000,00
Odpadki pločevine	650 ton	1.500.000,00
Odpadki prokroma	300 ton	10.000.000,00
Odpadki plastike	1.000 ton	3.000.000,00
SKUPAJ TOZD POS	8.450 ton	23.000.000,00

TOZD RET		
Odpadki tekstila	300 ton	2.400.000,00
SKUPAJ DO DINOS	8.750 ton	25.400.000,00

POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH PO POSLOVALNICAH, OBRATIH, VODSTVU TOZD IN DSSS (VSEH 513)

Ljubljana	80	Brežice	26
Maribor	64	Nova Gorica	24
DSSS DINOS	56	Koper	17
Kranj	49	Vodstvo TOZD	17
TO BOHOVA	36	Trbovlje	15
TO LJUBLJANA	34	S. Konjice	14
Celje	33	Kočevje	11
Novo mesto	26	Pivka	11

REPORTAŽA

O OBISKU DELAVK V TO

Naš prispevek k Dnevu žena

Ko smo uredniki in novinarji soočeni z 8. februarjem, dnevom kulture, že mislimo na 8. marec, ko je Dan žena. S čem v tisku obeležiti ta dan? Pri nas, v Dinosu, takoj pomislimo na naša dva tekstilna obrata, kjer dela veliko žensk. Te bomo obiskali in povedale nam bodo kaj primerne. Tako si mislimo vsako leto, toda ponavadi ne gre tako lahko. Branijo se razgovora in še bolj fotografiranja. Novinarju obračajo hrbet, nekatere, res bolj redke, pa se celo poskrijejo. Ko misliš, da sploh ne boš nič opravil, sramežljivost in nelagodnost izgineta. Fotografiranja se v glavnem ne branijo več, odgovori na vprašanja pa so vseeno kratki in včasih navidez nepomembni. Na videz, kajti odgovori kot so: nič mi ne pomeni, nič ne pričakujem, kar bo, bo, vseeno mi je, imajo gotovo svoj vzrok. Kakšen? Kdor bo odgovor iskal, ga bo našel. Izrečene besede in delovno okolje ga pomujajo.

V naš ljubljanski tekstilni obrat sem stopil dokaj razpoložen, da bi dobil z delavkami čimprej tak stik kakršnega sem potreboval, za reportažo posvečeno Dnevu žena.

Najprej me je presenetilo, kako je bila sortirnica založena z raznovrstnimi tekstilnimi odpadki. Med balami, kupi in koši za prenašanje tekstilnih odpadkov sem komaj kje zapazil kakšno delavko. Stali sta po dve in dve skupaj in brez besed z neumornimi rokami prebirali, odlagali ali zlagali niti, odrezke ali krpe. Nekatere so bile „oborožene“ z velikimi noži. Z njimi so spretno rezale niti ali pa krpe iz katerih so izrezovale šive. Vse so bile v rutah, kajti vidni in nevidni prah se zlasti lepi z lasmi. Pozdravljam jih, omenjam po kaj sem prišel in sprašujem, če mi bodo kaj povedale. Odgovarjajo z nemimi gibi in nasmehom. Čutim, da niso jezne. Moj prihod jim je za nekaj časa presekalo vsakdanjo enoličnost. Mimo njih stopim naprej do delavcev, ki z dvema električnima stiskalnicama stiskajo sortirane tekstilne odpadke v velike bale. Pogovor z njimi začnem snemati na magnetofon, da bi potem še ženske dobile dovolj poguma za takšen razgovor.

Balirci tekstilnega obrata v Ljubljani so: Jože POTO-KAR, ki je pri nas 28 let, Vahid ŠLIVAR, ki je pri nas 7 let, Janez ŠIVIC, ki je pri nas 3 mesece in Sašo BOŠT-JANČIČ, ki je pri nas šele 14 mesecev in bo tudi kmalu odšel k vojakom. Pogovor je stekel o novih prostorih.

O čem pa naj bi, ko pa so tako na tesnem.

Potokar je med drugim rekel, Šlivar pa se je z njim strinjal, da prav nič ne verjame obljubam o novih boljših delovnih prostorih. Da bodo dobili nov stroj, TE-MAFO, to verjame, ker je slišal, da je že na carini in

ker so zanj morali sprazniti velik del skladišča. O prenovitvi teh prostorov v katerih delajo, pa ni nič slišal in tudi ne verjame. Prevečkrat je bilo to že obljubljeno. Pred kakšnimi 15 leti so v Šentvidu, tam kjer je sedaj skladišče METALKE, s svojimi rokami pomagali postaviti veliko lesenjačo, ki naj bi pomenila začetek izgradnje novih prostorov tekstilnega obrata. Pa je vse propadlo, je rekel Potokar.

Po razgovoru z balirci sem šel nazaj med sortirke. Prvi dve, Kristina TESANOVIČ

in Anica PAJHHART sta imeli opraviti z bombažnimi nitmi. Kristini sem rekel, vi ste že toliko časa pri nas, 24 let, da vam je verjetno vseeno ali boste ali ne dobili nove delovne prostore. Vseeno pa bi rad vedel, če kaj mislite na to?

Jaz mislim samo na to, kdaj bom umrla, se je odrezala in se tako zasmejala, da je še druge spravila v sproščen smeh.

Oh, za to je pa še čas, sem se zasmel še sam in dodal, da moraš biti najprej bolan. Saj je tu vedno katera bolna, je Kristina odbrusila nazaj tako, da nisem več vedel kaj naj rečem. Lep čas smo se vsi smejali, nato pa sem vprašal, kakšni so delovni pogoji.

Na to pa res ne rabite odgovora, saj vidite sami, se je spet odrezala.

Vidim, vidim, sem se vlekel iz zadrege in vprašal, če računajo na to, da bo kmalu boljše?

Ja, mi že dolgo časa računamo, pa ni nič. Same obljube, ji je tekel jezik, kot,

JOŽICA JARC

da bi v naprej vedela o čem se bova pogovarjala. Ali veste, da vam bo za prenovitev teh prostorov dala sredstva tudi temeljna orga-

nizacija za pripravo odpadnih surovin, sem vprašal. Kaj vem, je rekla, malo pomislila in potem odgovorila v vprašalni obliki: zakaj jih

Razmišljanje

O

MARCU

Več kot stoletje je minilo, odkar je Klara Cetkin na prvi internacionali povzdignila glas v bran neenakopravnemu položaju žensk. Res je, da se je od takrat do danes marsikaj spremenilo, žal pa tudi oblike izkoriščanja žena. Pretežno fizično izkoriščanje je zamenjalo psihološko, kot proizvod moderne dobe. Znoj je zamenjala duševna stiska.

Položaj žene je pravno formalno izenačen z moškim. Torej živela emancipacija! Toda tradicionalno zastojanje dejanskega za formalnim, čutijo tudi ženske današnjih dni.

Kljub razglašeni emancipaciji, jih tok življenja ne nehno zanaša v položaj, ko od njih po nekakšni nepisani stereotipni logiki, pričakujemo več kot od fizično močnejšega nasprotnega spola. Ženska je sicer v naši družbi res v večini primerov ekonomsko samostojna, toda do celovite socialne emancipacije jo loči še mnogo podedovanih preprek, ki jo v primeru izrabe polne osebne svobode, postavljajo v družbeno neugoden položaj. Ženska „mora“ skrbeti za otroke, je zrcalo doma, na delovnem mestu je enako pravna moškim, pričakujemo družbenopolitično angažirano žensko, pa tudi kultivirano, urejeno in z večnim nasmeškom, ki naj „preobremenjenim“ moškim zagotovi idilo družinskega ognjišča. Po ustaljenih družbenih normah je, blago rečeno, „čudno“, če si ženska drzne privoščiti le delček od privilegirane „moške kulture“.

Ali ne bi bili v stanju, da današnji stopnji intelektualnega in družbenega razvoja, storiti nekaj več? Morda doma, za spremembo od tistega, kaj je še potrebno, le drobna pozornost za vse to, kar žene dnevno store za uspešen in srečen razvoj družine, kot temeljne družbene celice. Tudi na delovnem mestu večkrat pozabimo na specifično vlogo ženske. Včasih imamo zato neprimeren odnos do njenih izostankov zaradi bolezni otrok, neurejenega varstva i.t.d. Potrudimo se, da naj ne bi bila cvetlica poklonjena za 8. marec, le dejanje s katerim se želimo odkupiti za vse kar smo pozabili med letom. Omočimo ženskam preko celega leta, njihovi družbeni vlogi primerno, počutje med nami.

Tovarišice naše delovne organizacije, ni naš cilj in dolg, ob tem, ko vam iskreno čestitamo k vašemu prazniku, pričarati mavrico, temveč zagotoviti trajno ugodno delovno okolje; poglobiti naš odnos do vas.

Ivan Peternel

ne bi dali, če jih imajo! Njena sodelavka pa je čisto resno pripomnila: to je dobro, če bodo dali!

Ali kaj mislite na 8. marec, dan žena, sem vprašal.

Seveda, že dolgo, je rekla Kristina, Anica pa dodala: že od novega leta!

Na kaj pa mislite? Pričakujete kaj?

Seveda pričakujemo, sta odgovorili obe, Kristina pa še: kakšen bon se bo dobil, ne?

Poleg njiju sta delali še dve sortirki. Prva se mi je predstavila za Marijo HORVAT, ki že 26 let dela pri nas. Vprašal sem jo, če je bilo kdaj v tej sortirnici kaj več prostora za delo in prehode?

Skoraj vedno je tako je odvrnila in pojasnila, da je sedaj v sortirnici tudi začasno skladišče.

Tudi ti dve sem vprašal, če kaj vesta o prenovitvi prostorov, dobil pa sem naslednji odgovor: Nekaj že vemo, kdaj pa bo kaj, pa ne!

Kaj pa si želite za praznik, sem spraševal naprej.

Kar nam bodo dali bo dobro, je bil odgovor, potem pa je ona druga bolj tiho dodala, da se vsako leto govori o tem, da to ni dobro.

Res se govori, sem pritrdil in razlagal, da darilni bon nikakor ne more dati pravega pomena vsebini svetovnega praznika žena.

Že, že, se je ena opogumila in dodala, me smo skromne.

Potem sem šel k Ani JANIČ, ki vodi izmeno in ji povedal, da sem delavke spraševal tudi o izgledih za boljše delovne prostore. Janičeva mi je tako odgovorila:

Perspektivo vidim v zvezi z novim strojem, linijo TE-MAFA, za pripravo bombažnih vlaken, ki bo zasedla del našega skladiščnega prostora, kar pa po drugi strani pomeni še večjo gnečo v preostalih skladiščnih in delovnih prostorih, vse dotlej, dokler ne bomo imeli več skladiščnih prostorov. Pravijo pa, da bodo tudi te pro-

(nadaljevanje na str. 10)

VOLITVE 11. IN 14. MARCA 1982

Z aktivnostmi v pripravah na volitve v delegatske skupščine, ki bodo 11. in 14. marca 1982, se je začelo že v letu 1981. Sedaj smo tik pred zadnjo fazo, to je volitvami. Te bodo v združenem delu 11. marca 1982 v krajevnih skupnostih pa 14. marca 1982.

KAKO BOMO VOLILI?

Voli se po sedežu TOZD oziroma delovne skupnosti, to pomeni, da vsaka naša enota, ki ima sedež v eni izmed občin voli posebej. V primerih, kjer je zaposlenih manj kot 30 delavcev se volitve ne opravijo, ker oprav-

ljajo dolžnost delegacije vsi. V enotah, kjer je v eni občini zaposlenih več kot 30 naših delavcev, se opravijo volitve in sicer: v delegacijo družbeno samoupravnih interesnih skupnosti. Pri slednjih imamo splošne ponekod pa tudi združene delegacije.

V nedeljo 14. marca 1982 se bo volilo po kraju prebivališča, to je v krajevni skupnosti. Tu bomo volili delegate v družbeno politični zbor skupščine občine, delegacijo za zbor krajevnih skupnosti in delegacije za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti.

T. Plešec

(nadaljevanje s str. 9)

store prenovili, kaj drugega pa zaenkrat res ni mogoče pričakovati.

Kaj pa, dela imate dovolj? Zaenkrat dovolj, čeprav je tudi industrijskih tekstilnih odpadkov relativno vse manj.

Kaj pa si želite za praznik žena, sem vprašal tudi Janičevo?

Boljše delovne pogoje. Da bi se to kar se sedaj načrtuje res in čimprej uresničilo, je hitro in brez pomisleka odgovorila.

Bojana OMAHEN je verjetno med najmlajšimi v sortirnici. Živahne, vesele in odrezave narave je. Poleg tega, da je donašalka, še pomaga Janičevi. Dobil sem jo pri tehtnici v prostoru za baliranje tekstila. Tam so fantje s spretnimi zasuki postavljali bale na tehcnico in z nje, nato pa vozili na „rudlu“ v skoraj poln skladiščni prostor gotovih izdelkov. Omahnova je ob tehtnici glasno odčitavala kje se je pri posamezni bali kazalec ustavili... 123... 96... 132... 147... itd.

Nisem jih hotel motiti z vprašanji zato sem šel drugam, ko pa sem se ponovno srečal z Omahnovo je bila z njo tudi sortirka Olga NOVAK. Začeli smo se pogovarjati o Dnevu žena in pogovor je nanesel tako, da

Sortirke. Od leve proti desni so: Ana Pajnhart, Marija Markač, Kristina Tešanovič in Marija Horvat.

sem ju vprašal, če vesta kakšen praznik je to?

Moški, sta obe s smehom odgovorili in to izjavo potem, ob potrjevanju tudi drugih sodelavk pojasnili s tem, da ta dan praznujejo moški — po gostilnah.

Tudi meni je šlo na smeh, ker je to res, toda res je tudi to, da je na ta dan tudi žensk vse več v gostilnah. To sem jim povedal na glas in dobil naslednji odgovor: zakaj pa ne, saj smo enako-pravne...

Morda bo kdo rekel, da smo bili neresni in, da se tako ne govori v zvezi s takšnim praznikom. Toda sploh nisem imel občutka, da delamo kaj narobe. Nasprotno, razpoloženje delavk, ki so ga pokazale v duhovičenju ob skoraj vsakem odgovoru mi je povedalo zelo veliko. Treba je samo pomisliti na njihove delovne pogoje, zlasti zaradi začasne utesnjenosti, pa bi preje pričakoval takšno kritiko ali jezo, da bi se ježili lasje. Toda niso bila takšne. Ali so bile otopele? Ne. Ravnodušne? Nekatere morda res, predvsem pa so bile vesele in pikre. Razpoložene so bile za pronicljiv humor pa čeprav je včasih izzvenel takšen, kakršnemu pravimo — obešenjaški.

Sicer pa smo se zavedali tudi resnosti tega praznika. Na vprašanje, kaj si za ta praznik želijo kot žene in delavke Dinosa, je Omahnova odgovorila:

... da bi čimpreje izboljšali tehnologijo dela, da se ne bi pri delu toliko utrujale... In kaj si želite samo kot žene?

Najprej je odgovorila Olga

rekoč: Kakšno čestitko. Mogoče bomo dobile kakšen bon. Bojana pa ni bila tako skromna. Nekaj časa je razmišljala, nagnila glavo, pogledala v zaprašen strop, zardela... in ostala brez besed.

Poleg je sredi bombaževine sedela in odbirala niti ne več kdo ve kako mlada sortirka in se včasih nasmehnila našemu razgovoru. Povprašal sem jo za ime in za željo ob Dnevu žena. To je bila Marija ROBENIK, njena želja pa je bila — zdravje. Samo to si želi. In ker je zdravje največje bogastvo to pomeni, da si ne želi malo. Vendar, zaželimo ji da se ji želja uresniči.

Potem sem pristopil h kvadratni mrežasti mizi za zlaganje krp in delavko ob njej najprej vprašal za ime. Marija, je rekla, Marija VODE. Spet ena Marija sem pomislil, potem pa sem jo vprašal koliko časa že dela v sortirnici in, ko mi je odgovorila, da že 18 let, si nisem mogel kaj, da ji ne bi rekel: saj jih toliko še nimate ne! Ko bi videli in slišali kako

ANA JANIČ

milo in prisrčno se je nasmejala. Gotovo kaj tako lepega že dolgo ni slišala. Je pa res mladostno izgledala, čeprav ima verjetno ravno še enkrat toliko let.

Marija POTOKAR je v naši prodajalni tekstilnih izdelkov, oblek, jopic, blaga in kdo ve kaj še. V to prodajalno se po ovinkih pride kar iz sortirnice. Skupaj z Kristino ŠTIMAC prodajata, toda ob mojem obisku je bila Marija, še ena Marija, sama. Pa ne dolgo. Z dvorišča sta vstopili dve mlajši ženski in začeli ogledovati kaj bi kupile. Potokarjeva jima je stregla tako, kot bi prodajala v najboljšem trgovskem lokalu. Prodajalka in pol, ni kaj reči. Sicer pa je v naši prodajalni že toliko let, da je lahko postala trgovka od nog do glave, kot pravimo. Pri nas, to je pri Dinosu je že 26. leto.

Na vprašanje kako ji kaj teče življenje, se je pohvalila, potem pa je pripomnila, da želi iti v pokoj. Včasih je bilo treba pri nas garati, je rekla in dodala, da ime sedaj že vsega dovolj, čeprav je v trgovini lepo delo. Spomnila se je neke zime, ko je prišla

vagonska pošiljka z 900 tonami blaga, ki ga je bilo treba takoj razložiti in vskladiščiti. Takrat še nismo imeli strojev za razkladanje, je hitela obujati nelepe spomine, zato smo bale, težke tudi do 300 kg, ročno premikale in dvigovale. Zdaj, ko smo prišle na lažje delo, smo pa zanič, je bila Potokarjeva, ki ima za seboj tri težke operacije, kar malo obupana.

Ko sem jo vprašal kdaj bomo imeli kakšno novo trgovino pa je naenkrat oživila. Dvignila je glas in rekla: Ja, najbrže nikoli. Se spomnite kdaj smo dobili novo lokacijo v Šentvidu, ha, je rekla. Na tistem lesenem poslopju smo same pokrivala streho in to tik pred 29. novembrom, ko je bilo mraz kot le kaj. Potem so vse podrli, je rekla jezno in žalostno ter tako prizadeto, da sem pomislil: bolj ji je žal za to, da so podrli kar so naredile s svojimi rokami, kot pa, da z novo trgovino oziroma z novimi prostori tekstilnega obrata, ni bilo nič.

Preklet hudič, je rekla, res je rekla tako, da nas povsod

MARIJA ROBENIK

nekam porivajo. Koliko lokacij smo že imeli, pa nič, se je jezila tako, kot da je zgubila nekaj svojega. Ali ni čudno, se je hudovala, vsepovsod smo nekom na poti, naš denar, tisti, ki ga ustvarjamo mi in dajemo družbi, je pa dober. Ko je prišel naš novi direktor je rekel, zdaj bomo pa šli, je malo bolj umirjeno rekla, nato pa nasmejano povedala, da mu je odvrnila: tovariš direktor, prej bomo vsi ta stari šli v pokoj... Ne, ne, boste videli, da se je branil, ona pa: dobro si zapomnite kaj sem

rekla, tovariš direktor! Pa bomo res šli prej, je pribila na kraju te lekcije.

Kateri direktor pa je bil to, sem vprašal?

Naš, Pesjak, je odgovorila. In na kraju sem tudi njo, tako kot druge, vprašal kaj si želi za Dan žena?

Nič posebnega, je rekla, jaz pa sem silil v njo, da naj pove kaj je to! Ni vedela kaj, nato pa je priznala, da še ni razmišljala o tem. Ko le nisem odnehal, je rekla: če kaj bo, bo dobro, če ne, pa tudi!

Dva dni kasneje sem Nadji GREGORČIČ, ki vodi tekstilni obrat v Ljubljani, pripovedoval o mojem razgovoru z delavkami obrata in jo vprašal kaj je bližje resnici, to, da ne vedo za načrte prenovitve ali to, da ničesar več ne verjamejo?

Ne verjamejo, je odgovorila Nadja. Njihove izkušnje so takšne in lahko rečem tudi moje. Pri Dinosu sem že 6 let. Ko sem bila sprejeta so mi odgovorni tovariši rekli, da naj se nikar ne ustrašim teh prostorov in takih delovnih pogojev, ker bo v dveh ali treh letih vse preseljeno v nove prostore. Zdaj teče šesto leto, pa smo še vedno tu. Preteklo leto smo „zajca že držali za rep“, pa nam je spet ušel. Kje ste ga držali, sem vprašal.

Donašalka BOJANA OMAHEN pri tehnici

(nadaljevanje na str. 12)

(nadaljevanje s str. 11)

Na Črnučah, sem dobil odgovor. Tam bi naj začeli graditi nove prostore za ljubljansko poslovalnico in za naš tekstilni obrat. Ko pa so se odprle možnosti o povezovanju z delovno organizacijo TEKSTILKA, in bi združeni lažje ustvarjali potreben dohodek, je prišlo v povezavi z investicijskimi restrikcijami do spremembe prvotne zamisli novogradenj na Črnučah. Tako nam je tudi „črnuški zajec“ ušel. Res pa je, da se je istočasno sprejelo tudi zamisel o prenovitvi sedanjih prostorov. Kje pa bi delali v času prenovitve teh prostorov?

V sedanjih prostorih ljubljanske poslovalnice. Poslovalnica se mora seveda preje preseliti v nove prostore na Črnučah.

In kdaj bo to?

Tega ne vem natančno.

Ali vam lahko pomagam. Računajva tako. Letos bomo pridobili vsa soglasja za začetek gradnje na Črnučah. Spomladi drugo leto bomo začeli graditi, spomladi tretje leto pa se bo poslovalnica preselila. Če bo tako, potem se boste lahko

Prodajalka MARIJA POTOKAR

v sedanje prostore poslovalnice preselili spomladi leta 1984, in to leto boste lahko tudi prenovili vaše sedanje prostore.

Od kod vam tak načrt, me je vprašala Nadja.

Od nikoder, sem odgovoril. Izmisli sem si ga na osnovi

izjave direktorja Vladimirja Kralja, da je pridobitev soglasij za gradnjo na Črnučah, letošnja prva naloga delovne organizacije.

Dolgo bo treba čakati, je rekla Nadja Gregorčič, obenem pa ugotovila, da je tudi to veliko vredno, če veš kdaj

boš dosegel cilj, pa čeprav ni blizu.

Potem sem Nadjo, ki se je sproščeno pogovarjala, vprašal v kaj bodo vložili 5.000.000,00 din, ki jih v TOZD RET sovlaga TOZD POS. Za linijo TEMAFA ali prenovitev prostorov?

Za prenovitev dveh prostorov v katera bomo postavili linijo TEMAFA in še nekaj drugih spremljajočih strojev, je Nadja odgovorila in dodala, da se mora prenovitev prostorov, ki sta doslej služila za skladišče, začeti takoj. Stroj je že uvožen. Mudi se tudi zato, ker računamo, da se bo z linijo TEMAFA in še nekaterimi drugimi stroji naša proizvodnja precej povečala. To pa je rešitev naših problemov okrog ustvarjanja prihodka oziroma dohodka, je bila Nadja, kar se da prepričljiva.

Ko je ena, omenila, mislim, da je to bila Ana Janič, kakšno stisko imate s skladiščnimi prostori je omenila tudi šotor, ki se je podrl. Kaj je imela v mislih, sem spraševal Nadjo Gregorčič. Zaradi pomanjkanja skladiščnih prostorov smo si pri TOZD POS izposodili tret-

Paketi čistilnih krp.

jino platnene hale, ki jo je imela ljubljanska poslovalnica spravljeno na Črnučah, kjer dve tretjine takšne hale uporabljajo že nekaj let, je pojasnjevala Nadja in nadaljevala. To tretjino smo postavili v podaljšku našega skladišča na odprtem praznem prostoru ljubljanske poslovalnice. Pod snegom, ki je padel decembra meseca lani, pa se je potem, ko je nenadoma začel padati dež, ki je sneg namočil, podrla. S tovarno, ki je izdelovalka takih platnenih hal smo se potem dogovarjali, da bi kar je poškodovanega popravila, pa menda slabo kaže.

Potem sem Nadji povedal kaj vse si želijo delavke obrata za Dan žena, njo pa sem vprašal kaj želi ona. Tako je odgovorila:

Kaj naj rečem. Naše žene so bile kar iskrene. Tiste, ki imajo že veliko delavnih let si želijo v pokoj, druge pa si želijo boljše pogoje dela in lažje pridobivanje dohodka. To pa si želim tudi jaz. Če tega ne dosežemo kaj kmalu, se me bo res lotil občutek, da nisem sposobna ničesar doseči. Šest let capljanja na mestu je huda reč za

vsakogar, ki bi hotel še kaj narediti. Mene to delo in delo tukaj pri Dinosu veseli, zato nisem še obupala. Upam in želim, da mi tudi ne bo treba. Življenje teče tako, da moramo vsako leto narediti več, ker vsako leto več rabimo. Če v tem ne uspevaš, te čas povozi. Nikakor ne želim, da bi mene. Dan žena pa je zame vsakdanji delovni dan. Ne čutim nobene potrebe do posebne pozornosti na nek dan v letu, pa tudi sicer ne, samo zato, ker sem ženska. Znam živeti samostojno in

NADJA GREGORČIČ

SAŠO BOŠTJANČIČ

najmanj tako kot moški. To mi je po zaslugi dosežene enakopravnosti, prave vsebine Dneva žena, v naši družbi tudi omogočeno.

Stane Koman

ZASTAVA 101

LJ. 283-625

250.000 KM

Minilo je 10 let od kar je bilo nabavljeno v naslovu omenjeno vozilo. (20.2.1972). V tem času smo z njim prevozili 250.000 kilometrov.

V našem glasilu, ki je izšlo decembra meseca leta 1978 je objavljen intervju o prevoženih 200.000 kilometrih. Eden izmed odgovorov v tem intervjuu je bil, dobesedno: „Dosegli smo plan prevoženih km, lahko bi še več“.

Danes lahko s ponosom trdimo: Dne 10.2.1982 je vozilo prevozilo 252.620 km, brez generalnega popravila motorja. Zdaj se poslavljamo od vozila kajti dvomimo, da bo prestal tehnični pregled. Če ga ne bo, bo odšlo v „zaslužni pokoj“.

(Iz strojne službe)

JOŽE POTOKAR in VAHID ŠLIVAR

PRVO PRIZNANJE ZA TEHNIČNO IZBOLJŠAVO

Delavke oziroma delavci naših obratov, v katerih regenerirajo tekstilne odpadke, so prvi sprejeli pravilnik o izumih, tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih. Njihovi delegati, člani delavskega sveta tozda so tudi prvi razpravljali o predlogu njihove strokovne komisije za ocenjevanje izumov, tehničnih izboljšav in koristnih predlogov in sicer, da se nagradi določena strojna izboljšava.

Gre za inovacijo Draga Kampuša, starega 26 let, strojnega ključavničarja in vzdrževalca strojev v tekstilnem obratu Bohova. Izdelal je samostojen električen pogon dovajalne mize na stroju

za izdelavo čistilne bombaževine. Pred tem je dovajalno mizo, s pomočjo zobnikov mehansko poganjal spodnji razčesalni boben. Takšen pogon je odpovedal, kadar je med dovajalna bobna prišla debelejša plast bombaževine. Zobniki in vzvodi so se hitro obrabili ali pa zlomili, delavca, ki je z vzvodom ročno vklapljal dovajalno mizo v pogon pa je močno streslo.

Kampuš je odvojil dovajalni mehanizem od osi spodnjega razčesalnega bobna, pogon dovajalne mize in dovajalnih bobnov pa vezal na samostojen elektromotor. Zdaj se dovajalni mehanizem poganja s pritiskom na električno stikalo.

Drago Kampuš je svojo izboljšavo pisмено prijavil vodstvu tekstilnega obrata meseca septembra lanskega leta. Strokovna komisija, ki je štela 3 člane je decembra meseca 1981., zapisniško in na podlagi izračuna koristnosti in uporabnosti izboljšave za 4 stroje ugotovila, da znaša čista letna korist tozda 331.891,32 din. Obenem je ugotovila, da je s Kampuševo izboljšavo delo lažje in enostavnejše, da je manj delovnih zastojev, ker je manj okvar in lomov, da je boljši izkoristek bombaževine in povečana produktivnost za 2,5 %, ter da je zaradi lažjega ravnanja s strojem in mirnejšega teka stroja manj bolniškega staleža delav-

lavk, ki delajo s tem strojem.

Svoje ugotovitve je komisija za mesec dni izobesila na oglasno desko v Bohovi, da bi delavci lahko povedali svoje mnenje o Kampuševi izboljšavi in o ugotovitvah komisije. Ker ni bilo nobenih ugovorov ali pripomb, je komisija oziroma vodstvo tekstilnega obrata vse gradivo o izboljšavi odstopilo vodstvu tozda za obravnavo na delavskem svetu tozda. Delavski svet je o izboljšavi razpravljal na seji dne 17.2.1982 in Kampušu priznal nadomestilo za delo in stroške omenjene izboljšave v višini 21.501,66 din. Z drugo besedo, to nadomestilo je priznanje in nagrada za koristno izboljšavo.

-eska-

PRVA LETOŠNJA OCENA NAŠEGA GLASILA

Na letnem občnem zboru osnovne organizacije sindikata Dinosove delavne skupnosti skupnih služb, ki je bil v februarju mesecu letos, je bilo prebrano tudi poročilo izvršnega odbora osnovne organizacije o delu v preteklem letu. V njem je bilo tudi nekaj besed o obveščanju delavcev oziroma o našem glasilu. V tem poročilu med drugim piše:

... Člani OOS v DSSS so se v večji meri vključili kot sodelavci pri našem glasilu. Štirje so tudi prejeli značke kot novi sodelavci glasila. Izvršni odbor OOS DSSS meni, da glasilo malo piše o delu DSSS, za kar pa smo tudi sami krivi, saj premalo sodelujemo. Informacije v glasilu so dobre in aktualne. IO meni, da bi morali glasilo temeljiteje lektorirati, saj v njem večkrat najdemo napake predvsem pravopisne narave, ki se v tiskanem besedilu ne bi smele pojavljati. Na občnem zboru so prejeli tudi usmeritev aktivnosti in

na njegovi osnovi letni program aktivnosti, ki ima 12 točk. Zadnja, dvanajsta točka, zajema obveščanje in se glasi:

... Sistem obveščanja bomo še naprej izboljševali:

— S poživitvijo raznih kratkih informativnih sestankov po skupinah.

— S pridobivanjem novih dopisnikov za Glasilo. Dobili bomo vsaj 4 nove.

— Skušali bomo povečati interes za branje Delavske enotnosti, kar še posebej velja za člane izvršnega odbora OOS...

Ko bi tudi druge organizacije ali delavski sveti kdaj ocenjevali naše glasilo, posamezne številke ali članke, bi bilo glasilo vedno boljše. Vsaka kritika, zlasti strokovna in dobronamerna ima prav tako velik pomen kot pohvala. Skoraj ni mogoče verjeti, da glasilo zasluži kritiko samo zaradi pravopisnih napak. Dobro bi bilo, če

bi jih tisti, ki ve zanje, sporočil uredništvu glasila. Tako bi se jim lahko drugič izognili. Glasilo ima namreč samo redaktorja prispevkov. Ta prispevke vsebinsko oblikuje tako, da branje teče, kot pravimo, lektor v tiskarni pa samo ugotavlja, če je natisnjeno tako, kot je napisano v tipkopisu. Zato je, po

mojem mnenju tako kot je, še kar dobro. Uredništvo bi gotovo radostno sprejelo medse enega od tistih delavcev Dinos ali DSSS, ki se na slovenski pravopis dobro spozna in, ki bi hotel prispevke pripravljene za tisk lektorirati. Upajmo, da se bo oglašil in ponudil svoje usluge. Stane Koman

PRIPRAVE NA KONGRES ZK

LJUBLJANA, 22. februarja — V pripravi na 9. kongres ZKS, ki bo od 15. do 17. aprila letos, je predsedstvo CK ZKS sprejelo predlog poslovnika o delu 9. kongresa. Ta predvideva plenarni seji 15. in 17. aprila, vmes pa bodo delegati in gostje delali v petih komisijah: za socialistične samoupravne in družbenoekonomske odnose in razvoj; za razvoj političnega sistema socialističnega samoupravljanja; za vprašanja vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture; za mednarodne odnose; za razvoj in statut Zveze komunistov Slovenije.

literarni

. Na gamsa

Vse bolj se je mračilo, ko sva gazila proti lovski koči na Vodiško planino nad Kropo. To je lepa planina. Kot na bohinjskih in drugih planinah, je tudi na tej jelovski planini razvito planšarstvo. Leta 1961 je bil zgrajen partizanski dom, ki je odprt samo v poletnih mesecih.

Tako, kot je za Kranjčane Jošt, ali za Ljubljance Šmarna gora, je za nas Kroparje, Vodiška planina. Med letom smo tudi po tridesetkrat na planini. Če je za trimčkarje dobro uro daleč, smo tekmovalci prišli nanjo v slabih petindvajsetih minutah. Vendar pa je planina najlepša pozimi, ko poletni trimčkarji ne kalijo veličastnega miru. Na njej se ljudje resnično spočijejo. Ko se v nedeljo popoldne spuščamo nazaj v dolino, smo, čeprav telesno izčrpani, duševno močni in pripravljeni za naslednji delavnik.

V okolici te planine so se v času NOB dogajali pomembni dogodki. Ustanovljena je

bila Jelovška četa, ki se je pozneje preimenovala v Cankarjev bataljon. Nekaj dlje se je ta bataljon, še ves izčrpan od dražgoške bitke, boril za svoj obstoj. Takrat je padel tudi narodni heroj, Jože Gregorčič—Gorenjc.

Hodila sva že debelo uro. Udiralo se nama je tudi do pasu, saj so plazovi prihrumeli v grape. Vse bolj sva bila zadihana, toda nuja, da hitro prideva do koč, naju je gnala naprej. Pet minut, korak za korakom, pa počitek. Volnena puloverja sta začela zmrzovati. V roke in noge naju je začelo vse bolj zebsti. Skrajni čas je že bil, ko sva po dobrih dveh urah prestopila prag lovske koč. Objel naju je hlad nezakurjene sobe. Še bolj naju je zmrazilo. Zaužila sva nekaj močnega, da naju je nekoliko ogrelo. Želela sva čimprej sedeti v topli sobi, zato sva se lotila kurjenja. Sedeti v toplo, zakurjeni sobi, je nekaj čudovitega. Značilen vonj po planinskih sobah, je

balzam za naša pljuča, navajena na vsakodnevni smrad in dolinski zrak.

Svit naslednjega dne naju je ujel na poti k „štantu“. Prijatelj je že pred menoj odšel na stojišče, kjer bo čakal na ugoden trenutek za strel. Poiskal si ga je na robu Kroparske gore. Le-ta se strmo spušča vse do kroparske kotline in v njenih pobočjih je pravi raj za gamse.

Stopil sem v ostenje. Imel sem nalogo, da prijatelju nazenem gamsa pred puško. Zagrizel sem se v strmino. Ledeno pobočje mi je onemogočalo hitro napredovanje. Mraz zimskega jutra mi je vse bolj prodiral skozi toplo obleko. Kako je moralo zebsti prijatelja, ki je že debelo uro stal in čakal naju, z gamsom?

Da bi se vsaj splačalo čakati toliko časa. Po eni strani sem se veselil plena, drugi jaz pa mi je govoril, naj vendar ne poseževa v gorski mir s pokom iz puške. Toda, je že tako; dokler ne izvršimo

zadnjega dejanja, nismo zadovoljni. Šele potem, ko je že prepozno nas obide občutek krivde.

Pred seboj sem zaslišal značilen gamsov žvižg. Začel sem ropotati in vpiti. Za trenutek sem ga videl. Bil je lep kozel. Z nekaj dolgimi skoki se mi je izgubil pred očmi. Vedel sem, da bo šel naprej, zato sem z ropotanjem nadaljeval. Večkrat sem se mu približal in tedaj se je vedno z nekaj skoki pognal naprej, po njegovi zadnji poti. Ravno sem pogledal čez rob, ko sem zaslišal pok in istočasno gamsa, ki je naprej obstal, potem pa se je spustil na tla, kot da bi se vlegel. Ko sva ga s prijateljem čistila, sva videla sled strela. Bil je res mojstrski strel.

Popoldne je bilo veliko slavo. Bil je to njegov prvi gam, zato smo ga temu primerno tudi počastili.

Joža Eržen
Skladišče Jesenice

kotiček

M. 18.1.1982

Pozdravljeni!

Najlepši se zahvaljujem na pozornost in darilo, nakarano upokojevcem ob koncu leta. Telo sem bil prisiljen in ganjen, da ne pozabite vaših odselnih delavcev.

I tem v srcu vam rešim v mojem letu 1982 vso srečo, napredek in uspeh še kar naprej.

Vas pozdravlja vam rodani

Halvarn Drago

Pltijska c. 183/a

Moribor

Zahvalna pisma

V letošnji januarski številki našega glasila smo objavili več pisem naših upokojujencev in članek z naslovom ISKRENE BESEDE ZAHVALE IN LEPE NOVOLETNE ŽELJE. V članku smo med drugim zapisali:

„Res, da zlasti upokojujencem pride prav vsak dinar, toda veliko težje kot denar bi prebolevali občutek, da jih je delovni kolektiv, v katerem so z vsemi delili dobro in slabo, pozabil.“

Pisma z iskrenimi besedami zahvale in lepimi novoletnimi željami, pa so prihajala še ves mesec januar. Poslali so jih še: Vekoslavi Martelanc, Ivanka Mezek, Janez Kalan, Drago Halužan, Jože Pšeničnik in Sternova.

Za dobre želje iskrena hvala tudi vam!

RAZGLASITEV JUBILEJNE IZJAVE

Slavnostno izjavo, ki so jo delavci DINOSA sprejeli na svojih zborih v čast proslavitve 35 letnice ustanovitve Dinosa, je delavski svet delovne organizacije, na seji, ki je bila 15. februarja 1982, razglasil za sprejeto.

Obenem je sprejel sklep, da se vsebino slavnostne izjave posreduje:

1. Izvršnemu svetu skupščine občine Ljubljana—Bežigrad
2. Odboru za sekundarne surovine pri Gospodarski zbornici SR Sloveniji
3. Poslovnemu združenju dejavnosti sekundarnih surovin Jugoslavije — INOT
4. SOZD Združenje slovenskih železarn
5. SOZD Slovenija papir
6. Mariborski livarni
7. DO SUROVINA Maribor

Glasilo DINOS izdaja DO DINOS Ljubljana, Titova 118, v 750 izvodih.

Glasilo ureja uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik je Stane Mancini. Tehnični urednik Stane Koman.

Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu 421-1/72.

Tisk: Usenik Edo, prepisovanje in razmnoževanje Ljubljana

NA NASLOVNI STRANI:
MARIJA VODE, SORTIRKA V TO LJUBLJANA.

PONAVLJAMO ŽE OBJAVLJENO SLAV- NOSTNO IZJAVO V NAŠI NOVOLETNI ŠTEVILKI

Delavci, ki združujemo svoje delo v delovni organizaciji DINOS, prevzemamo v času energetske in surovinske krize polno odgovornost za razvoj dejavnosti sekundarnih surovin v SR Sloveniji. Organi upravljanja in družbenopolitične organizacije bodo dosledno uresničevale vse sprejete obveznosti samoupravnega sporazumevanja in družbenega dogovarjanja znotraj dejavnosti sekundarnih surovin, kakor tudi v povezovanju z Združenjem slovenske črne, barvne metalurgije in papirne industrije ter vseh drugih oblik predelovalne in bazične industrije, z namenom, da zberemo še večje količine koristnih odpadkov, saj bomo le tako zagotovili našemu gospodarstvu nemoteno preskrbo s sekundarnimi surovinami, kar hkrati pomeni prihranek primarnih surovin, energije in deviznih sredstev.

Ob 35 letnici Dinosa

				UMETNOSTNI SLOG V 17. IN 18. STOLETJU	AVAR, OGER	VASICA BLIZU GOLNIKA	VNETJE RETINE	OGRI, OBRI	DINOS	PRAZNO GO- VORIČENJE	ODJUGA ODTANJE	LUTROVI PRISTAŠI	TROPSKE PAPIGE	VAS PRED POREČEM
PODELJI- TELJICA IMENA									OTOK PRI ZADRU VRBA ŽALUJKA					
PRATICA, DWARJŠAVA														
SEF RESTA- VRACIJE RIBJA KOŠČICA														
													IME PISA- TELJICE PEROCI	BOLEČINA
STRAHSKI DEL LADJE	ŠMINKA RUŽ	AKRO- MATSKI OBJEKTIV	RIMSKO PODZEMLJE NATAŠA URBANČIC			IT. KEMIČNI KONCERN SRBSKI SLI- VARISTOJANI			GORSKA KOKOS KLACRT, PREDLOGA					
ZAHODNOJ- NEMSKI POLITIK (WILLI)					ANJICA KUŽEK			KLINA ZA SEKANJE NOŽ ZA ODIRANJE						
ODKUPO- VANJE					PRILIV, DOTOK RAJKO RANFL					PRINC IZ INDIJSKEGA EPA "MAHABARATA" NAS HARODNOZABAV- NI ANSAMBEL				
PODPREDNI VEZNIK			PARTSKA DINASTIJA ZACETNIK ARSAK							SLOVENI- JA-CESTE REZULTAT			BOGIJKA JUNONA	INDIJSKI DROBIŽ
4. IN 16. ČRKA			MEHANIČNO URJENJE ST. MAMA, OMICA			VELIK ITAL. OTOK AFRISKI VELETOK								
TOVARNA AVTOMOBILOV V MARIBORU														
REKA V VZHODNI SRBIJI					VOJAŠKA STOPNJA			PRASKA, ZAREZA JAN IVAN				UNITED NATIONS ONA IN ..		
TRDNJAVA V TEXASU ZNMENIT AM. FILM					MESTO MED CORDOBO IN SEVILLO					PRAVOSLAV NAVERSKA PODOBA				
VZROK, POVOD					ZIMSKI CENTER PRI POSTOJNI					NAŠA DO				